

Krajoznawca Kujawsko - Pomorski

Informator Kujawsko - Pomorskiego Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa PTTK

Bydgoszcz

Chełmno

Grudziądz

Inowrocław

Kruszwica

Lipno

Świecie

Toruń

Włocławek

Żnin

nr 37/2014

kwiecień 2014

Rok IX

ODZNAKI KRAJOZNAWCZE W NASZYM WOJEWÓDZTWIE W 2013 ROKU

Po raz kolejny przekazuję Wam dane liczbowe obrazujące zweryfikowane odznaki krajoznawcze, które są przyznawane przez oddziały PTTK naszego województwa. W roku 2013 referaty weryfikacyjne łącznie przyznały **510** odznak w tym:

1. Odznaka Krajoznawcza Województwa Kujawsko-Pomorskiego:

brązowa - 23

srebrna - 7

złota - 4

złota z diamentem - 6

w tym:

- referat weryfikacyjny w Grudziądzu:

brązowa - 9

srebrna - 7

złota - 4

złota z diamentem - 4

- referat weryfikacyjny w Bydgoszczy:

brązowa - 2

srebrna - 0

- referat weryfikacyjny w Toruniu:

brązowa - 11

srebrna - 0

złota - 0

złota z diamentem - 2

- referat weryfikacyjny we Włocławku:

brązowa - 1

srebrna - 0

2. Odznaka PTTK „Miłośnik Pojezierza Brodnickiego”:

- jednostopniowa - 0

3. Regionalna Odznaka Turystyczno-Krajoznawcza PTTK „Przyjaciel Bydgoszczy”:

- brązowa - 24
- srebrna - 0
- złota - 0

4. Regionalna Odznaka Turystyczno-Krajoznawcza PTTK „Wędrownik Kujaw i Pomorza”:

- brązowa - 3
- srebrna - 1
- złota - 0
- złota z wawrzynem - 0

5. Odznaka Krajoznawcza „Miłośnik Brdy”:

- zwykła - 2
- z laurem - 1

6. Regionalna Odznaka Turystyczno-Krajoznawcza „Młody Turysta Bydgoszczy”:

- jednostopniowa - 0

7. Odznaka Krajoznawcza PTTK „Śladami Mennonitów w Polsce”:

- brązowa - 3
- srebrna - 1
- złota - 0

8. Regionalna Odznaka Krajoznawcza PTTK „Szlakiem parków krajobrazowych Województwa Kujawsko-Pomorskiego”:

- jednostopniowa - 0

9. Odznaka Krajoznawcza „Bydgoszcz i okolice”:

- brązowa - **0**
- srebrna - **2**
- złota - **2**

10. Odznaka PTTK „Turysta Chełmna”:

- popularna - **65**
- brązowa - **9**
- srebrna - **10**
- złota - **9**
- za wytrwałość - **9**

11. Odznaka PTTK „Turysta Chełmży:

- brązowa - **12**
- srebrna - **11**
- złota - **11**

12. Odznaka Krajoznawcza „Miłośnik Twierdzy Chełmno”:

- I - **60**
- II - **47**
- III - **14**

13. Odznaka Krajoznawcza „Znam Grudziądz i okolice”:

- jednostopniowa - **12**

14. Odznaka Krajoznawcza „Miłośnik Twierdzy Grudziądz”:

- jednostopniowa - **11**

15. Regionalna Odznaka Krajoznawcza „Szlakiem kościołów gotyckich Ziemi Chełmińskiej”:

- brązowa - **18**
- srebrna - **5**
- złota - **5**
- złota z diamentem - **0**

16. Regionalna Odznaka Krajoznawcza „Szlakiem zamków, dworów i pałaców Ziemi Chełmińskiej”:

- brązowa - **14**
- srebrna - **2**
- złota - **0**
- złota z diamentem - **0**

17. Odznaka Krajoznawcza PTTK „Przyjaciel Borów Tucholskich”:

- brązowa - **6**
- srebrna - **5**
- złota - **7**

18. Odznaka Krajoznawcza „Szlakiem 18. Pułku Ułanów Pomorskich”:

- jednostopniowa - **9**

19. Odznaka Krajoznawcza „Miłośnik Twierdzy Toruń”:

- jednostopniowa - **16**

20. „Kujawsko-Pomorska Odznaka Świętego Jakuba”:

- jednostopniowa - **11**

21. Odznaka Krajoznawczo-Turystyczna „Znam Włocławek i okolice”:

- brązowa - 1
- srebrna - 0
- złota - 0

22. Odznaka Krajoznawcza „Mały Krajoznawca okolic Włocławka”:

- jednostopniowa - 0

23. Pałucka Odznaka Krajoznawcza:

- brązowa - 9
- srebrna - 5
- złota - 2

24. Odznaka „Szlakiem Pałuckich Kościołów Drewnianych”

- jednostopniowa - 16

Ponadto przyznano 11 brązowych i 7 srebrnych

Regionalnych Odznak Krajo-

znawczych oraz 2 brązowe

Odznaki Krajoznawcze Polski.

Bardzo serdecznie dziękuję osobom z poszczególnych oddziałów, które przesłały potrzebne do tego zestawienia dane.

Krzysztof Czerepowicki

XXVIII SEMINARIUM KRAJOZNAWCZE WOJSKA POLSKIEGO „DZIEJE FORTYFIKACJI GRUDZIĄDZA”

Wojskowe Koło PTTK „OSeSeK” funkcjonujące przy Klubie Centrum Szkolenia Logistyki w Grudziądzu w dniach 08 - 11 kwietnia 2014 roku było gospodarzem XXVIII Seminarium Krajoznawczego Wojska Polskiego „Dzieje fortyfikacji Grudziądza”, w którym wzięło udział ponad stu turystów i krajoznawców wywodzących się z oddziałów i kół PTTK działających w środowisku wojskowym.

Tematyka grudziądzkiego seminarium w ścisły sposób wiązała się z wiodącym i funkcjonującym tematem jakim jest budownictwo obronne i militarne. Jak każde Seminarium Krajoznawcze Wojska Polskiego, także to - grudziądzkie miało dwie części. W trakcie pierwszej - teoretycznej uczestnicy wysłuchali wykładów m.in.: Jacka Olszewskiego - „Fortyfikacje średniowiecza i okresu wojen szwedzkich”, Włodzimierza Grabowskiego - „Geneza powstania, założenia forteczne i dzieje cytadeli w Grudziądzu”, Mariusza Żebrowskiego - „Wykorzystanie militarne cytadeli i twierdzy gru-

dziądzkiej”, Jakuba Franczaka - „Polskie fortyfikacje linii Osy”, Anny Wajler - „Grudziądz - kawaleria w okresie międzywojennym”. Uzupełnieniem wykładów była część praktyczna w terenie, w trakcie której słuchacze zwiedzili grudziądzką Cytadelę, forty wewnętrznego pierścienia Twierdzy Grudziądz - Wielka Księża Góra, Dąb i Parski, umocnienia linii Osy oraz koszary i Salę Tradycji byłego Centrum Wyszukolenia Kawalerii. Uczestnicy mieli także możliwość zapoznania się z obiektami szkoleniowymi grudziądzkiego Centrum Szkolenia Logistyki.

foto Jakub Czyż

W organizację tego przedsięwzięcia bardzo mocno byli zaangażowani działacze „OSeSKa”, w tym Instruktorzy Krajoznawstwa Regionu - nasi Koledzy - Ryszard Fierek, Jerzy Kondak i Piotr Łukiewski oraz kandydat na instruktora, prezes grudziądzkiego Oddziału PTTK Grzegorz Machaj.

Krzysztof Czerepowicki

SZKOLENIE KIEROWNIKÓW REGIONALNYCH PRACOWNI KRAJOZNAWCZYCH **Łódź 4 - 6 kwietnia 2014**

Komisja Krajoznawcza ZG PTTK, Centrum Fotografii Krajoznawczej PTTK oraz Łódzka Regionalna Pracownia Krajoznawcza PTTK w dniach 4 - 6 kwietnia br. zorganizowały i przeprowadziły w Łodzi szkolenie kierowników RPK. Szkolenie odbywało się w pięknym pałacyku PTTK, którego powstanie określa się na lata 1890-1892. Obecnie przy ulicy Wigury 12a mieści Centrum Fotografii Krajoznawczej PTTK im. Waldemara Dońca - powstała w 1989 roku specjalistyczna jednostka programowa naszego Towarzystwa. Gospodarz obiektu - kol. Andrzej Danowski zapewnił uczestnikom doskonałe warunki do przeprowadzenia szkolenia, a ponadto umożliwił zapoznanie się z tym ciekawym obiektem. Oprócz wielu elementów jakie zobaczyliśmy, głęboko w pamięci zapadło przepiękne flamandzkie lustro kominkowe, intarsjowane i inkrustowane kością słoniową i kamieniami półszlachetnymi w hebanie oraz znajdująca się nad fontanną w dawnej oranżerii prześliczna mozaika Salviatego, przedstawiająca wazon z kwiatami.

Oprócz części roboczej zaplanowana była również część krajoznawcza. Uczestnicy szkolenia, a wśród nich kierownik RPK z Bydgoszczy - kol. Marek Klain, wzięli udział w spacerze krajoznawczym po Łodzi, który odbył się w sobotnie przedpołudnie. W tym czasie bowiem w pomieszczeniach CFK odbywało się II Posiedzenie Komisji Krajoznawczej ZG PTTK, w którym brał udział kol. Krzysztof Czerepowicki - członek Krajowego Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa i stały współpracownik KK ZG PTTK. W niedzielę natomiast, na zakończenie szkolenia, organizatorzy zaplanowali bardzo ciekawą wycieczkę na Cmentarz Żydowski. W roli przewodnika wystąpił Mirosław Zbigniew Wojalski, który jest niekwestionowanym specjalistą od tej tematyki. W przepiękny sposób przybliżył nam historię tej największej w Europie nekropolii żydowskiej. Powstały w 1892 roku cmentarz rozpościera się na terenie 42 hektarów. Pochowanych jest w tym miejscu ponad 230 tysięcy osób, z czego około 45 tysięcy to ofiary zagłady w Litzmannstadt Getto. Przewodnik powiódł nas cmentarnymi alejkami pokazując nie tylko imponujące grobowce łódzkich fabrykantów Prussaków, Silbersteinów, Poznańskich, Konów, ale też nagrobki lekarzy, prawników, artystów oraz żydowskiej biedoty. Spacerując po nekropolii widzieliśmy groby między innymi rodziców Juliana Tuwima oraz Artura Rubinsteina. Trafiliśmy również na wydzielone w południowej części cmentarza tzw. pole gettowe - miejsce pochówku ofiar zagłady w łódzkim getcie.

tekst i foto Krzysztof Czerepowicki

POSIEDZENIE KUJAWSKO-POMORSKIEGO KOLEGIUM INSTRUKTORÓW KRAJOZNAWSTWA PTTK

W najbliższym czasie tj. 17 maja w Grudziądzu odbędzie się kolejne posiedzenie Kujawsko-Pomorskiego Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa PTTK. W tym miejscu zwracam się do Oddziałowych Komisji Krajoznawczych o przemyślenia co do ewentualnych mianowań odpowiednio przygotowanych i „sprawdzonych w boju” działaczy naszego Towarzystwa na pierwszy stopień instruktorski (Instruktor Krajoznawstwa Regionu) oraz mianowań na kolejny stopień - Instruktora Krajoznawstwa Polski. Jeśli w Waszym Oddziale takie osoby są, proszę o złożenie na mój adres stosownych wniosków oczywiście z zachowaniem wszystkich wymogów formalnych.

Krzysztof Czerepowicki

XXI EDYCJA WOJEWÓDZKIEGO ETAPU OGÓLNOPOLSKIEGO KONKURSU KRAJOZNAWCZEGO „POZNAJEMY OJCOWIZNĘ” – 2013/2014

W dniach od 16 do 18 maja b.r. w Biłgoraju odbędzie się Centralny Zlot Laureatów XXI edycji Ogólnopolskiego Młodzieżowego Konkursu Krajoznawczego „Poznajemy Ojcowiznę”. Gospodarzem tej imprezy będzie Oddział PTTK w Biłgoraju Nasz województwo też będzie na zlocie reprezentowane. Ale jak do tego doszło

Publikowane poniżej sprawozdanie z wojewódzkiego etapu tej niezwykle cennej imprezy złożyła Julita Bąkowska - przewodnicząca Wojewódzkiej Komisji Konkursowej oraz przewodnicząca Wojewódzkiej Rady do Spraw Młodzieży. Wojewódzki etap konkursu odbył się we Włocławku w dniu 11 kwietnia 2014 roku.

Krzysztof Czerepowicki

Na etap wojewódzki wpłynęło 25 prac, w wykonaniu których, brało udział 31 uczniów pod opieką 17 opiekunów.

Mimo mniejszej ilości prac w tym roku, ogólny poziom jest bardzo wysoki, a tematyka jest jak zwykle bardzo różnorodna. Podziwiamy Was za umiejętność wyszukiwania ciekawych tematów, zdobywania informacji, docieranie do osób zwykłych, a jednak niezwykłych. W Waszych pracach przeszłość przenika do teraźniejszości.

Cechuje je wnikliwość obserwacji i dociekliwość. Od prac badawczych, dokumentujących zdarzenia w terenie, opisy obiektów zabytkowych, poprzez wywiady, przedstawienie ciekawych i ważnych postaci.

Czytając prace zwracaliśmy przede wszystkim uwagę na indywidualne podejście do wybranego przez Was tematu.

Teraz chciałabym zabrać wszystkich w podróż w czasie i przestrzeni.

Piękno i bogactwo Krajeńskiego Parku Krajobrazowego zaprezentowała w swojej pracy Iwona Ziemska z Zespołu Szkół Chemicznych w Bydgoszczy.

Kinga Jędral ze Szkoły Podstawowej Zespołu Szkół w Jeżewie zaprasza do zamku wodnego w Świeciu. Wodny, bo położony między rzekami, odcięty od lądu. W podsumowaniu autorka podkreśla, jak wiele zyskała dzięki pracy konkursowej.

O swojej małej ojczyźnie - Świętosławiu opowiada Juliusz Grzelak ze Szkoły Podstawowej w Kruszynie. Po kościołach na Ziemi Dobrzyńskiej oprowadza nas Monika Jaworska z Zespołu Szkół Technicznych w Lipnie, a Włocławek poznajemy dzięki pracy Katarzyny Chrzanowskiej z Gimnazjum nr 3 Zespołu Szkół nr 9 we Włocławku, wędrując wraz z autorką po ciekawych miejscach, w których chętnie przebywa, z którymi wiąże się wiele wspomnień.

Odwiedzamy z Weroniką Gościńską ze Szkoły Podstawowej w Kruszynie Witowo, rodzinną wieś jej taty i dziadka. Natalia Wódkowska z Zespołu Szkół Technicznych we Włocławku opisuje Przywieczerzyn - miejsce, w którym czuje się bezpiecznie i dodaje: „pozostały wspomnienia, których nikt nie jest w stanie mi zabrać”.

Bogna Światała ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Żninie relacjonuje, w jaki sposób jej miasto obchodziło 750-lecie nadania praw miejskich. Służewo poznajemy z pracy Oliwii Browarskiej z Publicznego Gimnazjum w Stawkach. Zaznacza, że jest to podróż sentymentalna, bo z okolic Służewa pochodzą dziadkowie i mama autorki. Oliwia bierze udział w konkursie już po raz trzeci.

Ciekawie przedstawia historię starego dworu w Smółsku Julia Cichocka z Gimnazjum Zespołu Szkół w Kruszynie, a Mikołaj Piekarek ze Szkoły Podstawowej nr 24 w Toruniu - Cerkiew św. Mikołaja.

W niezwykłą podróż „Śladem kolejki wąskotorowej Lipno - Cukrownia Chełmica - Dyblin” zabiera nas Robert Wiśniewski z Zespołu Szkół Technicznych w Lipnie. Przebył fragment trasy do Kłokocka opisując i fotografując pozostałe do naszych czasów elementy infrastruktury kolejowej. Kolejkę zlikwidowano w 1969 roku. Utracona, a szkoda, bo mogłaby być atrakcją turystyczną podobną do Wenecji.

Martyna Ochocińska i Julia Kujawa z Gimnazjum w Nieszawie opisują ginące zawody w swoim mieście. Wydaje się wprost nie do uwierzenia, że w okresie międzywojennym było aż tyle zakładów produkcyjnych, rzemieślniczych, sklepików, szewców, krawców, fryzjerów, kowali i rybaków. Żal, że to przeszłość.

Przeszłość przechodzącą w terażniejszość widać w pracy „Gdy słowem była pieśń” Michała Szymańskiego z I Liceum Ogólnokształcącego w Żninie, opisującego dzieje chóru „Moniuszko”, którego początki sięgają 1909 roku, a Patryk Jędrzejewski z Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Kowalu prezentuje Zamek i Straż Pożarną w Kowalu. Natalia Dębczyńska i Natalia Bajer z Gimnazjum w Warząchewce przedstawiły działalność reaktywowanego i prężnie działającego Koła Gospodyń Wiejskich w swojej miejscowości.

Olga i Bogna Łukomskie z Gimnazjum w Kruszyńcu w prezentacji „Cena marzeń” podążają śladami powstania styczniowego na Kujawach, a Julia Iglewska z Publicznego Gimnazjum nr 1 w Żninie pracą „Zapomniani zwycięzcy, w 95 rocznicę Powstania Wielkopolskiego” wpisuje się w rocznicowe obchody. Dodaje: „Wstyd nie znać historii własnej rodziny i regionu, wielki wstyd nie wiedzieć, kto złotymi zgłoskami zapisał się w dziejach naszego miasta i regionu”.

Renata Kowalczyk z Zespołu Szkół Technicznych w Lipnie w pracy: „W kręgu ludzi, którzy rozstawili Lipno i Ziemię Dobrzyńską” przedstawia słynne osoby, z których jest dumny jej region. Zofia Szałacińska i Jakub Wiewióra z Publicznego Gimnazjum nr 1 w Żninie w ramach obchodów 750-lecia miasta, piszą o założycielach drukarni i twórcach prasy regionalnej. „My dostrzegliśmy w Annie i Alfredzie Krzyckim to, za czym tęskni i chce osiągnąć młody człowiek z małego miasteczka”.

Okresowi wojny i trudnym czasom jest poświęcona praca Arlety Wielochowskiej z Zespołu Szkół Technicznych w Lipnie. Wywiad, który przeprowadziła, jest kolejną próbą zebrania wiadomości o II wojnie światowej od odchodzących już, bezpośrednich świadków tamtych zdarzeń. Autorka zaznacza, że nie zmieniała treści i sensu wypowiedzi, ani ich nie upiększała literacko. Wojennym wspomnieniom również poświęcona jest praca Zuzanny Gościńskiej z Gimnazjum Zespołu Szkół w Kruszyńcu. Patrycja Kolasińska i Paulina Miller z Gimnazjum nr 3 przy Zespole Szkół nr 9 we Włocławku w pracy „Kobiety z tamtych lat” prezentują fragmenty pamiętników i wspomnień babć autorek. Dodają, że „genealogia rodzinna stanowi najbardziej bezpośrednią nić wiążącą nas z historią we wszystkich jej wymiarach”.

Donata Kucharska z Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Bożejewicach pracą „Dla Boga, Honoru i Ojczyzny pracowali i walczyli Maria i Teofil Nadratowscy” zadedykowała „kochanym pradziadkom prawnuczka Donata”.

Kacper i Karolina Kapuścińscy ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Żninie zastanawiają się „Co może Mały Człowiek” Ciepła praca o pasji grania w piłkę, kibicowaniu, o trenerze - przyjacielu dzieci i młodzieży, wspólnych wyjazdach z rodzicami na mecze, zgrupowania i wycieczki. W podsumowaniu piszą: „W naszej pracy pokazaliśmy, co może zrobić mały człowiek wspierany przez mamę i tatę”.

Przedstawiłam wszystkich laureatów wojewódzkich i pokrótce przybliżyłam ich prace. Chciałabym serdecznie wszystkim uczestnikom konkursu podziękować za trud, zaangażowanie, umiejętność obserwacji, dociekliwość. Możecie być dumni z pracy, którą wykonaliście, chociaż mamy gorącą prośbę do Was i Waszych opiekunów - sprawdzajcie dokładnie prace przed przekazaniem ich na konkurs, bo znajdują się w nich błędy ortograficzne, stylistyczne i nawet merytoryczne, częste literówki, a to znacznie obniża wartość prac.

Jednocześnie słowa podziękowania kieruję do Waszych opiekunów, „Nauczycieli Kraju Ojczystego”, którzy pomogli Wam, zainspirowali i nadali ostateczny kształt Waszym pracom. I tym, którzy są z nami od lat i tym, z którymi spotykamy się po raz pierwszy. W imieniu całej Komisji Konkursowej dziękuję paniom: Elżbiecie Brózdowskiej, Katarzynie Chlebosz, Anicie Greckiej-Mycio, Monice Lichman, Joannie Łuczak, Urszuli Łukomskiej, Magdalenie Marczuk, Agnieszce Marjańskiej, Katarzynie Matuszewskiej, Annie Rudzkiej, Dorocie Ryniec-Kilanowskiej, Jadwidze Szałacińskiej, Irenie Szarapanowskiej, oraz panom: Arkadiuszowi Ciechalskiemu, Maciejowi Marjańskiemu, Andrzejowi Piechockiemu, Robertowi Szafrzańskiemu.

*Julita Bąkowska
przewodnicząca Wojewódzkiej Komisji Konkursowej
przewodnicząca Wojewódzkiej Rady do Spraw Młodzieży*

XLIV CENTRALNY ZLOT KRAJOZNAWCÓW WARSZAWA 2014

W załączeniu do niniejszego numeru „Krajoznawcy Kujawsko-Pomorskiego” przesyłam Wam regulamin organizowanego przez Oddział PTTK „Mazowsze” XLIV Centralnego Zlotu Krajoznawców „Warszawa 2014” oraz Ogólnopolskiego kursu dla kandydatów na Instruktorów Krajoznawstwa PTTK.

Krzysztof Czerepowicki

*Wszystkim Krajoznawcom i Turystom -
Wielce Szanownym Czytelnikom „Krajo-
znawcy Kujawsko - Pomorskiego” - trochę
spóźnione, ale serdeczne życzenia Zdro-
wych, Radosnych i Pogodnych Świąt Wiel-
kanocnych w imieniu Kujawsko - Pomor-
skiego Kolegium Instruktorów Krajoznaw-
stwa PTTK składa*

Krzysztof Czerepowicki

WYDAWCA: Kujawsko-Pomorskie Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa PTTK
z siedzibą przy Oddziale PTTK im. ks. ppłk. dr. Władysława Łęgi w Grudziądzu ul. gen. Józefa Hallera 32
Wydawnictwo bezpłatne. Ukazuje się w y ł ą c z n i e w formie elektronicznej
ADRES DO KORESPONDENCJI: e-mail: krzysztof.czerepowicki@gmail.com

Oddział PTTK „Mazowsze” w Warszawie
Komisja Krajoznawcza ZG PTTK w Warszawie
XLIV Centralny Złot Krajoznawców
Warszawa, 20-24.08.2014 r.

I. CELE PROGRAMOWE ZLOTU

Założeniem CZAK jest:

- ukazanie i popularyzacja najcenniejszych walorów krajoznawczych Mazowsza i Warszawy,
- popularyzacja działalności PTTK wśród miejscowej społeczności oraz władz samorządowych,
- propagowanie obiektów Kanonu Krajoznawczego Polski z terenu Mazowsza oraz Mazowieckiej Odznaki Krajoznawczej, Warszawskiej Odznaki Krajoznawczej, Odznaki Turystyczno-Krajoznawczej "Miłośnik Puszczy Kampinoskiej" i innych odznak regionalnych,
- wymiana doświadczeń i integracja środowisk krajoznawców polskich,
- popularyzowanie działalności krajoznawczej i kolekcjonerskiej.

W treściach programowych i materiałach złotych zajmą stosowne miejsce:

- 220. rocznica powstania kościuszkowskiego,
- 220. rocznica urodzin Wojciecha Bogumiła Jastrzębowskiego,
- 200. rocznica urodzin Henryka Oskara Kolberga,
- 165. rocznica urodzin i 100. rocznica śmierci Józefa Chełmońskiego,
- 150. rocznica urodzin Stefana Żeromskiego,
- 150. rocznica śmierci bohatera Powstania Styczniowego gen. Romualda Traugutta,
- 120. rocznica urodzin Jarosława Iwaszkiewicza,
- 110. rocznica urodzin i 45 rocznica śmierci Witolda Gombrowicza,
- 100. rocznica wybuchu I wojny światowej,
- 75. rocznica Września 1939,
- 70. rocznica Powstania Warszawskiego i walk o wyzwolenie wschodniego Mazowsza (w tym warszawskiej Pragi),
- 70. rocznica śmierci Aleksandra Janowskiego,
- 60. rocznica utworzenia Komisji Krajoznawczej ZG PTTK,
- 55. rocznica utworzenia Kampinoskiego Parku Narodowego.

II. PATRONAT HONOROWY ZLOTU

Wojewoda Mazowiecki
Marszałek Województwa Mazowieckiego
Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy
Dyrektor Kampinoskiego Parku Narodowego
Prezes Zarządu Głównego PTTK

III. ORGANIZATORZY ZLOTU

Oddział PTTK „Mazowsze” w Warszawie
Komisja Krajoznawcza ZG PTTK w Warszawie

IV. WSPÓŁPRACA

Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego
Urząd Miasta Stołecznego Warszawy
Biuro Mazowieckiej Regionalnej Organizacji Turystycznej
Dyrekcja Kampinoskiego Parku Narodowego
Starostwa Powiatów objętych trasami CZAK
prezydenci i burmistrzowie miast goszczących grupy uczestników CZAK
wybrane muzea i inne instytucje kultury Warszawy i Mazowsza
Warszawski Oddział Przewodników PTTK oraz niektóre inne Oddziały z terenu Mazowsza

V. KOMITET ORGANIZACYJNY ZLOTU

Komandor Złotu - Mieczysław Żochowski

Wicekomandor Złotu - Halina Sugier

Członkowie: Mieczysław Chudy, Bożenna Fetraś, Zbigniew Ujazdowski, Małgorzata Wojtałowicz, Rafał Modzelewski, Sylwester Rudolf, Piotr Karpowicz, Agnieszka Furmankiewicz, Ewa Turek, Joanna Olesińska, Hanna Bendowska, Urszula Zabłocka, Aneta Lepianka-Sugier, Irena Łankiewicz, Anna Strzyszewska.

VI. TERMIN I MIEJSCE ZŁOTU

20-24 sierpnia 2014 roku, Warszawa

Miejsce noclegów, wyżywienia, spotkań i prelekcji

START hotel ARAMIS*, ul. Mangalia 3b, 02-758 Warszawa

- pokoje 2-3 osobowe z pełnym węzłem sanitarnym.

VII. BIURO ZŁOTU

PTTK Oddział "Mazowsze" 00-589 Warszawa, ul. Litewska 11/13

tel. +48 (22) 629-39-47, 629-44-31, fax. +48 (22) 627-13-38

email: mazowsze@pttk.com.pl; litewska@pttk.com.pl;

www.pttk.com.pl

W czasie trwania CZAK od 17.08. (g. 16,00) do 24.08. (g. 15,00) będzie działać recepcja CZAK w miejscu zakwaterowania.

VIII. PROGRAM ZŁOTU

17-20.08 niedziela-poniedziałek-wtorek-środa – przyjmowanie i kwaterowanie uczestników w **hotelu ARAMIS***, ul. Mangalia 3b w Warszawie

18.08 poniedziałek

od 6,30 - śniadanie w miejscu zakwaterowania

7,30 - wyjazd na trasy przedzłotowe (1 do wyboru)

Po drodze obiad

19,00-20,00 - kolacja

20,00-22,00 - prezentacje krajoznawcze

19.08 wtorek

od 6,30 - śniadanie w miejscu zakwaterowania

7,30 - wyjazd na trasy przedzłotowe (1 do wyboru)

Po drodze obiad

19,00-20,00 - kolacja

20,00-22,00 - prezentacje krajoznawcze

20.08 środa

od 7,00 - śniadanie w miejscu zakwaterowania

9,00 - zwiedzanie Warszawy z przewodnikami (w programie m.in. zwiedzanie Belwederu);

posiedzenie Komisji Krajoznawczej ZG PTTK (sala konferencyjna w ZG PTTK albo w miejscu zakwaterowania);

13,00-14,00 - obiad

14,30 - uroczyste otwarcie zlotu (Centrum Konferencyjno-Szkoleniowe przy ul. Bobrowieckiej 9):

- powitanie uczestników

- wystąpienia przedstawicieli władz i zaproszonych gości

- sesja krajoznawcza

- przerwa kawowa (16,30-16,50)

- Forum Krajoznawców - przedstawienie działań KK ZG PTTK w okresie między zlotami (do 18,30)

19,00 - kolacja

20,00-22,00 - prezentacje krajoznawcze i kolekcjonerskie

21.08 czwartek

od 6,30 - śniadanie w miejscu zakwaterowania

7,30 - wyjazd na trasy złotowe CZAK;

Po drodze obiad.

19,00-20,00 - kolacja

20,00-22,00 - prezentacje krajoznawcze i kolekcjonerskie; zwiedzanie Warszawy (dla chętnych)

22.08 piątek

od 6,30 - śniadanie

7,30 - wyjazd na trasy krajoznawcze CZAK;

Po drodze obiad.

19,00-22,00 - biesiada turystyczna w Osadzie Puszczańskiej PTTK w Tułowicach

23,00 - powrót do miejsca zakwaterowania.

23.08 sobota

od 7,00 - śniadanie w miejscu zakwaterowania

8,30 - obrady w zespołach panelowych;

13,00-14,00 - obiad

14,30 - druga część obrad plenarnych, podsumowanie i oficjalne zamknięcie zlotu;

18,30-19,30 - kolacja

Po kolacji c.d. prezentacji krajoznawczych; zwiedzanie Warszawy (dla chętnych)

24.08 niedziela

od 7,00 - śniadanie w miejscu zakwaterowania

8,30 - zwiedzanie Warszawy z przewodnikami (trasy z uwzględnieniem w szczególności obiektów z Kanonu Krajoznawczego Polski i trudnodostępnych dla turysty indywidualnego)

12,00-13,00 - obiad; po obiedzie odjazdy uczestników do domu.

IX. WARUNKI UCZESTNICTWA W ZLOCIE

CZAK jest imprezą przeznaczoną przede wszystkim dla członków PTTK, w szczególności instruktorów krajoznawstwa PTTK. Integralnym elementem CZAK są sesje plenarne i spotkania panelowe oraz prezentacje krajoznawcze i kolekcjonerskie, które dają możliwość rozszerzenia wiedzy krajoznawczej i doskonalenia warsztatu krajoznawczego uczestników Zlotu.

Aby wziąć udział w CZAK, należy:

- nadesłać pocztą elektroniczną lub tradycyjną wypełnioną kartę zgłoszenia (do 30.06.2014)

- dokonać wpłaty wpisowego stosownej do posiadanych uprawnień PTTK z tytułem wpłaty

„CZAK 2014” na konto Oddziału PTTK „Mazowsze” w Warszawie: NORDEA BANK

POLSKA S.A. 81 1440 1387 0000 0000 0940 8657 i dołączyć kopię dowodu wpłaty (ksero lub skan) do karty zgłoszenia.

Wpisowe:

	osoby korzystające z noclegu i śniadań	osoby niekorzystające z noclegu i śniadań
Zasłużeni Instruktorzy Krajoznawstwa	600,00 zł	400,00 zł
Instruktorzy Krajoznawstwa Polski	625,00 zł	425,00 zł
pozostali członkowie kadry programowej PTTK	650,00 zł	450,00 zł
pozostali członkowie PTTK	700,00 zł	500,00 zł
pozostałe osoby	750,00 zł	550,00 zł

Zakwaterowanie w pokoju 2-osobowym – dodatkowo 15zł /doba 60 zł

Zakwaterowanie w pokoju 1-osobowym – dodatkowo 60 zł /doba 240 zł

Świadczenia w ramach wpisowego:

- zakwaterowanie i wyżywienie od obiadu 20.08. do obiadu 24.08.2014

- przejazdy autokarem na wycieczkach zlotowych CZAK

- wstęp do zwiedzanych obiektów z płatnym wstępem

- opieka pilota-kierownika trasy i przewodnika
- udział w sesjach krajoznawczych, spotkaniach panelowych i prezentacjach
- pamiątkowy znaczek złotowy CZAK 2014 oraz zestaw materiałów krajoznawczych
- ubezpieczenie NNW uczestników na czas trwania Złotu.

Organizatorzy potwierdzą e-mailem lub pocztą przyjęcie na CZAK do 15 lipca br.

Dodatkowa odpłatność:

Udział w wycieczce przedzłotowej nr 1 „Chopinowskiej” 90 zł

Udział w wycieczce przedzłotowej nr 2 „Płockiej” 90 zł

Udział w wycieczce przedzłotowej nr 3 „Kurpiowskiej” 120 zł

Udział w wycieczce przedzłotowej nr 4 „Szlakiem Kolberga” 110 zł

Udział w wycieczce przedzłotowej nr 5 „Szlakami KPN” 70 zł

Udział w wycieczce przedzłotowej nr 6 „Zwiedzamy Warszawę” 60 zł

Udział w wycieczce przedzłotowej nr 7 „Zwiedzamy Warszawę” 80 zł

Dodatkowe obiady poza wycieczkami przedzłotowymi po 25 zł.

Dodatkowe noclegi 18 i 19 sierpnia - po 55 zł (pok. 3-os.) lub 65 zł (pok. 2-os.) ze śniadaniem

Dodatkowe kolacje 18 i 19 sierpnia po 15 zł

X. INFORMACJE ORGANIZACYJNE

Rezygnacje z udziału przyjmowane będą wyłącznie w formie pisemnej tylko do 14 lipca br.

Po tym terminie wpisowe nie będzie zwracane (podobnie w przypadku osób zgłoszonych, które nie przybędą na Złot).

Z ważnych powodów mogą nastąpić modyfikacje w programie CZAK. Ponadto organizatorzy zastrzegają sobie możliwość rezygnacji z tras ze względu na niewielką liczbę zgłoszeń.

Zgłoszeni na taką trasę zostaną przeniesieni na wskazaną przez nich trasę zamienną.

Interpretacja niniejszego regulaminu należy do kierownictwa Złotu.

Parking strzeżony płatny dostępny przy ul. Mangalia obok hotelu.

Miejsca parkingowe bezpłatne niestrzeżone są dostępne wzdłuż ul. Mangalia (w ograniczonej liczbie) oraz przy sąsiednich ulicach.

XI. KURS DLA KANDYDATÓW NA INSTRUKTORÓW KRAJOZNAWSTWA

Kurs zostanie zorganizowany na zlecenie Komisji Krajoznawczej ZG PTTK w dniach 16-18 sierpnia wg. oddzielnego regulaminu i programu. Kandydaci na kurs są proszeni o wypełnienie oddzielnej Karty Zgłoszenia udziału w kursie.

Trasy przedzłotowe (po jednej do wyboru w poniedziałek oraz we wtorek):

1. Trasa „Chopinowska” (ok. 210 km)

- **Ołtarzew** – cmentarz wojenny żołnierzy Września 1939
- **Pilaszków** – Muzeum Dworu Polskiego z kolekcją powozów
- **Żelazowa Wola** – dom rodzinny F. Chopina-muzeum i park (**KKP**)
- **Brochów** – kościół obronny św. Andrzeja i św. Jana Chrzciciela (**KKP**) (miejsce ślubu rodziców i chrztu kompozytora)
- **Sanniki** – pałac neorenesansowy proj. W. Marconiego i park (miejsce częstych pobytów młodego Fryderyka Chopina)
- **Czerwińsk** – zespół klasztorny z kościołem romańskim (**KKP**)

2. Trasa „Płocka” (ok. 260 km)

- **Płock** – Wzgórze Tumskie - katedra Wniebowzięcia NMP (**KKP**), Muzeum Mazowieckie (**KKP**), Muzeum Diecezjalne, Towarzystwo Naukowe Płockie, „Małachowianka”
- **Sikórz** – rezerwat, Brudzeński Park Krajobrazowy
- **Rokicie** – kościół późnoromański

3. Trasa „Kurpiowska” (ok. 330 km):

- **Pułtusk-Kleszewo** – cmentarz-mauzoleum ok. 17 tys. żołnierzy radzieckich poległych w 1944/45
- **Ostrołęka** – kościół i klasztor pobernardyński z XVII w., Muzeum Okręgowe, mauzoleum bitwy 1831 r.
- **Kadzidło** – skansen - ośrodek kurpiowskiej kultury ludowej **(KKP)**
- **Wach** – prywatne Muzeum Kultury Kurpiowskiej
- **Myszyniec** – izba regionalna
- **Czarnia k. Myszyńca** – rezerwat „Czarnia” **(KKP)**

4. Trasa „Szlakiem Kolberga” (ok. 280 km):

- **Lewiczyn** – kościół drewniany z początku XVII w.
- **Wsola** – muzeum Witolda Gombrowicza
- **Radom** – zespół klasztorny Bernardynów **(KKP)** Muzeum Wsi Radomskiej **(KKP)**
- **Skrzynno** – kościół późnorennesansowy z 1626-38
- **Przysucha** – Muzeum im. Oskara Kolberga **(KKP)**
- **Skutły** – kościół drewniany z XVII w. ze znakomitą dekoracją wnętrza
- **Żelechów** – kościół z XVI w. z cennym wyposażeniem, grób Józefa Chełmońskiego na cmentarzu

5. Trasa „Szlakami Kampinoskiego Parku Narodowego”:

- dojazd do wsi Sieraków
- **OOŚ „Sieraków”** – dąb im. Kobendzy (przejście do Posady Sieraków, ok. 1,5 km)
- przejazd do wsi Mariew Drugi
- **OOŚ „Zaborów Leśny”**- Sosna Powstańców 1863 – Karczmisko – Cm. Palmiry - zwiedzanie cmentarza i muzeum (przejście ok. 7,5 km)
- przejazd do wsi Leoncin
- **OOŚ „Rybitew”** (przejście ok. 1,5 km)
- przejazd do wsi Kampinos (kościół drewniany, dęby-pomniki przyrody)
- przejazd do **Granicy** – zwiedzanie Muzeum KPN, skansenu i cmentarza wojennego
- **OOŚ „Granica”**- przejście ścieżki dydaktycznej (ok. 2 km)

Razem przejść pieszych ok. 12,5 km

6. Trasa „Zwiedzamy Warszawę”: 18.08.2013

- Muzeum Powstania Warszawskiego **(KKP)**
- cmentarz ewangelicko-augsburski
- cmentarz Powązkowski
- cmentarz Żydowski przy ul. Okopowej
- Muzeum Historii Żydów Polskich
- Muzeum Fryderyka Chopina

7. Trasa „Zwiedzamy Warszawę”: 19.08.2013

- Centrum Nauki Kopernik
- metropolitarna cerkiew prawosławna św. Marii Magdaleny na Pradze
- Łazienki Królewskie
- zespół klasztorny bernardynów na Czerniakowie
- Muzeum w Wilanowie

Trasy złotowe (2 do wyboru):

1. Trasa „Wschodnia” – „Szlakami wojny 1920 r. i II wojny światowej”(ok. 140 km)

- **Sulejówek** – dom-muzeum J. Piłsudskiego **(KKP)**
- **Ossów** – cmentarz i izba muzealna w zespole szkół **(KKP)**
- **Kobyłka** – kościół Św. Trójcy **(KKP)**
- **Radzymin** – cmentarz i rynek z kościołem proj. P. Aignera
- **Nowy Dwór Maz.** - Twierdza Modlin **(KKP)**

2. Trasa „Południowa” - „Galopem przez historię” (ok. 190 km):

- **Konstancin-Jeziorna** – łąźnia i zabudowa uzdrowiska **(KKP)**

- **Czersk** – ruiny zamku książąt mazowieckich **(KKP)**
- **Góra Kalwaria** – zespół kalwaryjski
- **Warka** – dwór-muzeum im. K. Pułaskiego **(KKP)**
- **Maciejowice** – muzeum Tadeusza Kościuszki
- **Podzamcze** – dwór i teren bitwy pod Maciejowicami w czasie Powstania Kościuszkowskiego
- **Mariańskie Porzeczce** – kościół drewniany z XVIII w. ze znakomitą polichromią iluzjonistyczną

3. Trasa „Zachodnia” (ok. 140 km)

- **Pęcice** – dwór, miejsce pamięci
- **Kuklówka Zarzeczna** – dworek, w którym mieszkał (1889-1914) i zmarł Józef Chełmoński
- **Radziejowice** – zespół pałacowo-parkowy **(KKP)**
- **Żyrardów** – zespół architektury fabrycznej z XIX w.
- **Sochaczew** – Muzeum Ziemi Sochaczewskiej i Pola Bitwy nad Bzurą **(KKP)**
- **Niepokalanów** – zespół klasztorny i muzeum pożarnictwa **(KKP)**

4. Trasa „Północna” (ok. 230 km):

- **Pułtusk** – bazylika kolegiacka Zwiastowania NMP **(KKP)**, ratusz-muzeum, zamek biskupów płockich
- **Krasne** – kościół gotycko-renesansowy, mauzoleum rodu Krasieńskich
- **Przasnysz** – zespół klasztorny Franciszkanów-Bernardynów z kościołem gotyckim **(KKP)**
- **Opinogóra** – zameczek-Muzeum Romantyzmu **(KKP)**
- **Ciechanów** – zamek **(KKP)**

KKP – obiekty wymienione w Kanonie Krajoznawczym Polski (wymagane przy zdobywaniu Odznaki Krajoznawczej Polski)

więcej informacji

<http://kkraj.pttk.pl/czak/14czakreg.pdf>

**Ogólnopolski kurs dla kandydatów na Instruktorów Krajoznawstwa PTTK
Warszawa, 16-18 sierpnia 2014 r.**

Oddział PTTK „Mazowsze” na zlecenie Komisji Krajoznawczej ZG PTTK organizuje w dniach w dniach **16-18 sierpnia 2014 r.** w Warszawie kurs dla kandydatów na Instruktorów Krajoznawstwa Regionu oraz Instruktorów Krajoznawstwa Polski. Kierownikiem Kursu będzie kol. Zbigniew Lewandowski – Zastępczy Instruktor Krajoznawstwa PTTK, stały współpracownik Komisji Krajoznawczej ZG PTTK.

Osoby zgłaszające się na kurs powinny spełniać wymogi określone w regulaminie Instruktorów Krajoznawstwa PTTK.

Dla Instruktorów Krajoznawstwa Regionu:

- a) ukończone 18 lat,
- b) działalność krajoznawcza przez co najmniej 2 lata,
- c) dobra znajomość walorów krajoznawczych własnego regionu, umiejętność posługiwania się źródłami wiedzy krajoznawczej oraz działalność publicystyczna, odczytowa lub wystawiennicza na tematy krajoznawcze,
- d) Regionalna Odznaka Krajoznawcza (ROK) w stopniu srebrnym.

dla Instruktorów Krajoznawstwa Polski:

- a) uprawnienia Instruktorów Krajoznawstwa Regionu przez co najmniej 5 lat,
- b) dobra znajomość walorów krajoznawczych całej Polski,
- c) znacząca działalność publicystyczna, odczytowa lub wystawiennicza na tematy krajoznawcze oraz szczególnie aktywność przy organizacji regionalnych lub ogólnopolskich imprez krajoznawczych,
- d) Odznaka Krajoznawcza Polski (OKP) co najmniej w stopniu brązowym

Zgłoszenie na kurs należy przesać **do 15 czerwca 2014 r.** Do zgłoszenia na kurs kandydaci dołączają rekomendację oddziałowej komisji krajoznawczej albo zarządu macierzystego oddziału.

Osoby zakwalifikowane na kurs zostaną o tym powiadomione najpóźniej do 30 czerwca br. Powinny one sporządzić i przywieźć na kurs krótką (do 10 min.) prezentację w dowolnej formie (tradycyjnej, z przezroczami, komputerowej albo filmu krajoznawczego) stanowiącej ilustrację własnych dokonań krajoznawczych. Powinny także wypełnić wniosek o mianowanie Instruktorów Krajoznawstwa i zabrać ze sobą 1 zdjęcie do legitymacji (3x4 cm).

Opłata uczestników kursu wynosi **250 zł.**, a w przypadku nie korzystania z noclegów i śniadań – **50 zł**

W ramach wpisowego uczestnicy otrzymają zakwaterowanie (4 noclegi od 15 do 18.08 w pokojach 3-osobowych z pełnym węzłem sanitarnym), wyżywienie (16-18.08) i udział w zajęciach przewidzianych w programie. Część kosztów kursu zostanie pokryta z dofinansowania ZG PTTK.

Wpisowe należy wpłacić na konto:

Oddział PTTK „Mazowsze”

NORDEA BANK POLSKA S.A.

Nr 41 1440 1185 0000 0000 1681 8151

z dopiskiem KURS IK

Kartę zgłoszenia wraz z potwierdzeniem opłaty wpisowego należy przesać na adres: Oddział PTTK „Mazowsze”, ul. Litewska 11/13, 00-589 Warszawa albo skan email: mazowsze@pttk.com.pl.

Ramowy program kursu Instruktorów Krajoznawstwa PTTK dostępny jest na stronie <http://kkraj.pttk.pl/ik/14kursreg.pdf>